

WIADOMOŚCI MAZURSKIE

Nr. 13.

30—31 sierpnia 1945 r.

Rok I.

1.IX.1939 **Zjazd uczestników walki zbrojnej z Niemcami** 1.IX.1945
Warszawa 1—2 września 1945

Zołnierz polski trzyma straż!

Jesteśmy w przededniu szóstej rocznicy wybuchu krwawej wojny, której pierwszą ofiarą padła nasza Ojczyzna. Z tej zawieruchy wojennej wyszliśmy nie tylko zwycięzcami w znaczeniu wojskowym i politycznym, lecz także możemy się poszczycić i tym, że od samego początku aż do ostatecznego dnia klęski niemieckiej, ani na jedną sekundę nie zawahaliśmy się w wyborze swego miejsca i metod postępowania. Byliśmy bodaj jedynym narodem, który nie wystawił «legionów» czy «brigad» po stronie niemieckiej. Nie znalazł się wśród nas ani jeden zdrajca typu Quislinga. Od pierwszego dnia wojny, konsekwentnie do jej końca mimo masowych morderstw popełnianych na bezbronnej ludności, mimo obozów koncentracyjnych mimo niesłychanego ucisku ze strony nowoczesnych Hunnów — Naród nasz walczył bez przerwy z dzikim najeźdźcą. Walczyliśmy wewnątrz kraju na ulicach miast i wsi, walczyliśmy w dzień i w nocy, z karabinem w rękę i granatem. Walczyli mężczyźni, kobiety i dzieci. Polscy żołnierze ginęli za Polskę na wodach Atlantyku i na gorących piaskach Afryki; ginęli za Ojczyznę żołnierze nasi pod błękitem włoskiego nieba i na zaśnieżonych polach wiernego naszego sprzymierzeńca — Związku Radzieckiego. Rezultatem tych walk, tej ciągłej bitwy o nową wolną, niepodległą i demokratyczną Polskę jest nasze zwycięstwo i jego owoce. Sprawiedliwości dziejowej stała się zadość. Runęła w bezdenną przepaść zuchwała hydra krzyżacka — odwieczny wróg naszego Narodu. Nad Odrą i Nisą, nad Bałtykiem i na Ziemi Mazurskiej stanął mocną stopą Żołnierz Polski. (n)

Ze świata (29.VIII.1945.)

Moskwa. (Polpress). Omawiając traktat radziecko-chiński, dziennik sowiecki „Prawda” pisze, że traktat oznacza wznowienie stosunków przyjacielskich i zacieśnienie współpracy, celem niedopuszczenia do odrodzenia agresji japońskiej. Naród radziecki przyjmuje to porozumienie z zadowoleniem. Komentując klauzulę dotyczącą portu Artura, pisze „Prawda”, że port ten staje się obecnie jedną z najważniejszych baz radzieckich na Pacyfiku.

Wiedeń. (Polpress). Rząd austriacki wprowadził roboty przymusowe przy uprzątnięciu gruzów dla wszystkich mężczyzn w wieku od 16 do 60 lat i dla kobiet od 16 do 40 lat.

Waszyngton. (Polpress). Ogłoszono oficjalnie, że korespondenci amerykańscy otrzymali prawo wjazdu do Węgier.

Waszyngton. (Polpress). Ogłoszono z kwatery głównej amerykańskiej w Manilli, że pierwsze amerykańskie oddziały okupacyjne wylądowały o 25 km od Tokio.

Z kraju

W szóstą rocznicę wybuchu walki zbrojnej z barbarzyńskim hitleryzmem odbędzie się w Warszawie zjazd uczestników tej walki. Zjazd ten będzie jeszcze jednym dowodem zwycięstwa linii politycznej obozu demokracji. W związku ze zjazdem pisze „Głos Ludu”. „Aby zrozumieć doniosłość tego zjazdu — pierwszego zjazdu w odrodzonej Polsce, trzeba sobie uprzytomnić, że na gruzach Warszawy zejdą się zarówno członkowie tych organizacji wojskowych, które od pierwszych chwil konsekwentnie stały na platformie politycznej obozu demokracji polskiej, jak i ci, dla których (dzięki reakcyjnej propagandzie) polityka tego obozu była czymś obcym... i dalej... „zbliżyła nas wspólna walka, wspólne niebezpieczeństwo... Na zjeździe uczestników walki zbrojnej z okupantem, reprezentowani będą ci wszyscy, których jednoczy dziś zdecydowana wola pracy dla odbudowy Ojczyzny”. (n)

Komitet Organizacyjny Zjazdu zawiadamia: Na podstawie zarządzenia Min. Komunikacji, delegaci Zjazdu Uczestników Walki Zbrojnej z Niemcami, korzystają z wolnego przejazdu kolejami na zjazd. Podstawą do otrzymania bezpłatnego biletu będzie zaproszenie na zjazd. Wyżywienie i nocleg są zapewnione.

Z życia Okregu.

Jakiś cuda dzieją się w Olsztynie z wodą. Wprawdzie nie wielu mieszkańców mogło się pochwalić posiadaniem wody w kranach swych mieszkań, w każdym razie w kranach ulicznych woda była. Można się było złościć, że ten „najpotrzebniejszy artykuł do życia” wydzielany jest jak lekarstwo tylko przez kilka godzin dziennie, ale w każdym razie był. Od tygodnia wody w ogóle w kranach nie ma. Ludzie przestali się myć, często się zdarza, że nie mogą z braku wody ugotować obiadu czy kolacji. Przy groźbie chorób zakaźnych sprawa ta nabiera naprawdę poważnego znaczenia. I nasuwa się pytanie, czy kierownictwo Miejskich Zakładów Wodociągowych w Olsztynie posiada wykwalifikowanych fachowców, bo skoro filtry już przez dłuższy czas działały, to przerwa w dostawie wody wskutek jakichś drobnych uszkodzeń może trwać kilka godzin, ale nie kilka dni. Dostawa wody dla mieszkańców miasta jest sprawą zasadniczą i tak poważną, że lekceważyć jej nie wolno.

Nowoorganizowany Sąd Okręgowy w Olsztynie rozpoczął już normalne urzędowanie. Czynne są Wydziały: karny cywilny, i rejestru handlowego. Urzęduje również notariusz.

W niedzielę, dnia 2 września o godz. 17-ej Str. Ludowe urzędują w Teatrze m. Olsztyna wieczór literacko-muzyczny. Na program złożą się utwory autorów Warmii i Mazur: Kajki, Skowronka, Lengowski-go, Zientarowny i Bema oraz cykl wierszowy pt.: „Chłopi idą“ Wojciecha Smagi. W części muzycznej pieśni i utwory instrumentalne polskiej muzyki ludowej w wykonaniu Zofii Łozińskiej — śpiew, Edwarda Kusego — skrzypce, Mirosława Dąbrowki — akompaniament oraz zespół orkiestry 50 p. p. i chór dzieci warmijskich. Cena biletów od 10 do 30 zł. Dla młodzieży szkolnej 5 zł. Bilety można wcześniej nabywać w lokalu Str. Ludowego, ul. Kopernika 14 (róg Kajki). (dar)

Wydziałowi Kultury i Sztuki w Olsztynie udało się zabezpieczyć w pobliżu Olsztyna fragment ołtarza, przedstawiający Boga Ojca. Piękna ta rzeźba w drzewie, niegdyś pięknie polichromowana, nosi wszelkie cechy pracowni naszego wielkiego snycerza Wita Stwosza z Krakowa. Odnaleziony fragment, zszpeczony przez nieumiejętną restaurację niemiecką i stoczony przez robaki, został chwilowo zabezpieczony w Olsztynie. (g)

W czasie objazdu terenu, udało się ekipie Wydziału Kultury i Sztuki w Olsztynie odkryć w pałacu Denhoffów w Quitainen proporzec kawalerski polski z czasów króla Zygmunta III. Proporzec sporządzony jest z ciemno-czerwonego atlasu, na którym jest wyhaftowany herb polski (orły i pogonię litewskie), pośrodku zaś herbu polskiego znajduje się herb Wazów. Całość bardzo dobrze zachowana. Cenny zażytek zostanie w najbliższym czasie przekazany do dyspozycji kompetentnych czynników w Warszawie.

Związek Samopomocy chłopskiej na Okręg Mazurski zorganizował zarządy powiatowe w dalszych trzech miastach: Nibork, Ostród i Liebark. Zarząd Wojewódzki w Olsztynie objął w powiecie olsztyńskim dwa majątki. Zarządy powiatowe również administrują majątkami na terenie własnych powiatów. W pow. Olsztyn i Ostród działalność samopomocy Chł. sięga do gmin, gdzie organizowane są Gminne Zarządy Samopomocy Chł. Następnym zadaniem Samopomocy Chłopskiej będzie w porozumieniu z odnośnymi władzami, usuwanie przeszkód i konkretna pomoc osiedleńcom. W tym pożyteczne będą spółdzielnie rolnicze Samopomocy chłopskiej. (B)

Zadźbork (Ki). Miasto powiatowe — malowniczo położone nad jeziorem, prawie zupełnie nie poniosło uszczerbku wskutek działań wojennych i patnięta dawne polskie czasy. Piękny ratusz, wybudowany w roku 1348, jest siedziba starostwa powiatowego, i innych urzędów. Miasto liczyło 22.000 mieszkańców, obecnie

2.500. Otwarto już kilka sklepów, oddział Mazurskiej spółdzielni rybackiej, która zaopatruje mieszkańców w tanie i świeże ryby, oddział spółdzielni „Społem“ i inne. Prace nad uruchomieniem elektrowni i gazowni są w pełnym toku oraz dokonywane są naprawy toru kolejowego i spodziewane jest uruchomienie w krótkim czasie stałej komunikacji kolejowej. Czynna jest apteka, i niema ani jednego lekarza-Polaka. W mieście usunięto ślady germanizmu i przemianowano ulice. Do objęcia jest dużo sklepów i fabryka narzędzi rolniczych. Wolnych mieszkań, zaopatrzonych w opał na zimę, jest jeszcze dużo. Sprawa zaopatrzenia mieszkańców w żywność przedstawia się dobrze. W wolnym handlu kg. chleba białego kosztuje 30 zł., kg. mięsa wołowego 40 zł. Pracownicy otrzymują po cenach urzędowych wystarczającą ilość różnych produktów spożywczych. Stacjonowany garnizon wojska polskiego gwarantuje całkowite bezpieczeństwo zamieszkałej i chcącej się osiedlić ludności.

Jak donosi nasz korespondent z Biskupca, już w pierwszych dniach września miasto zaopatrzone zostanie w wodę i światło. 4-go września nastąpi otwarcie miejscowego kina, a około 15-go nastąpi uruchomienie miejscowego browaru, znajdującego się obecnie pod zarządem „Społem“. Browar ten zaopatrzy w piwo nie tylko Biskupiec i okolice, lecz przedą wszystkim główne miasto Okręgu — Olsztyn. Również i życie społeczne zaczyna nabierać w tym mieście silniejszego tętna. Ostatnio zorganizowało się Kółko Kulturalno-Oświatowe i od razu przystąpiono do żywej działalności, przygotowując sekcję dramatyczną i inne. (n)

Izba Skarbowa w Olsztynie podaje do wiadomości ogółu mieszkańców, że do Urzędu Skarbowego w Olsztynie nadeszły znaczki stemplowe oraz blankiety wekslowe ułatwiające obywatelom wywiązywanie się z obowiązku podatkowego. Według obowiązujących przepisów można uiszczać opłaty stemplowe znaczkami stemplowymi do wysokości zł. 300. Ponad tę sumę opłaty winny być uiszczone gotówką do Kasy Urzędu Skarbowego. Znaczki stemplowe i blankiety wekslowe można nabywać w Urzędzie Skarbowym w godzinach urzędowych. (n)

Potrzebny akwizytor do zbierania ogłoszeń. Zgłaszać się o dziesiątej ul. 11 Listopada Nr. 16 i p.

Firma „Pionier“ Olsztyn, ul. 1 maja 6 (naprzeciw województwa) zeszyty, ołówki, kredki, przybory szkolne.

Izba Skarbowa w Olsztynie ogłasza przetarg na remont urządzeń wodociągowo - kanalizacyjnych w gmachu Izby Skarbowej w Olsztynie położonym przy ul. Dworcowej Nr. 3. Ofertę należy składać w koperce zalakowanej z napisem „Oferta na remont urządzeń wodociągowo - kanalizacyjnych w gmachu Izby Skarbowej w Olsztynie“ do dnia 3. 9. b. r. Kancelarja Izby Skarbowej pok. 14. Otwarcie ofert nastąpi 4. 9. b. r. o godz. 11-tej. Informacje udziela Wydz. Gospodarczy Izby Skarbowej pok. 18.